

նայն եղեն տեսողք մեծապայծառ ճառագայթիցն: Զի մինչ ընդ երկինս ցուպցեալ էր մերձ առ տեղեան տաճարին Տեառն, ոչ միայն բնակչաց քաղաքին, այլ և շրջակայ համասփիւռ ամենայն գիւղից և քաղաքաց, արանց և կանանց, հովուաց ի լերինս և անդէտրդաց ի փոսս, ճարագողաց և արդիւնաւորաց ի դաշտս, որք աշխարհասէրք զպտուղն կապտէին, և բազում ճանապարհորդաց բացօթէից, ի հինգերորդում պահու գիշերոյն այդոքիկ ամենեքեան տեսանէին զարփիահրաշ սքանչելիսն և եկեալ բազում ճեպով ընդ այլ բազում տեսողսն՝ ահիւ քաջասլաց քայլարանաց խառն ի խուռն խմբելոցն հոյք հոյք ի հանդիսի բացարձակ տեսարանին լնուին զցանկութիւն փափագանացն, համբուրելով զսուրբ Խաչն Քրիստոսի: Եւ ընկալեալ զշնորհս և զողորմութիւն ի նոյն ինքն տենչալի Զինէն զհանդերձեալ վայելուչ յաղթութեանն առեալ ընդունէին զպարգևս: Եւ զի բազումք ի գլխաւորաց աշխարհիս ի կողմանց կողմանց եկեալ էին ի տօնն տէրունական նշանին, վասն սաստիկ և ահեղ նշանացն, որք երեւին ի վերայ Խաչին, ոչ իշխէին զգիշերն ի յարկսն յայն մտանել կամ ի գաւթին օթել, այլ ելանէին արտաքս ի սարեանդակ վայրս և զգիշերն ամենայն աղօթէին մինչև ցառաւօտն»:

«Եւ ի ծագել արեգական մտանէին ի գաւթ եկեղեցւոյն առաջի Խաչին ահիւ և երկիւղիւ, և իսկոյն յարեալ ի հսկումն Խաչապայծառ տօնին՝ կատարէին զգոհացողական պատարագն ի վերայ սեղանոյն: Ապա յետ երեւոյ հրաշիցս այսոցիկ՝ վերստին ընձիւղեալ վերածաղկէր հզօրեղ Աստուածընկալ Խաչն աշտարակին մեծի, յոր դաւանել հաւատալ արժանաւորեցաք յԱստուծոյ, որ միշտ զմեօք պահպանութեամբ պարունակեալ գիւրոյ արարչութեան գործ խնամոց՝ անվթար տայ մեզ նեցուկ զփրկական կայմն, զպարգողն ի մեզ զաստուածգիտութեան առագաստ, ուր գիտութեանց դպրացն ջոկք և ուխտի մանկանց դասք արտաքս մնային, զի ի նոցանէ էր ծածկեալ խորհուրդն: Ապա զպացեալ Աստուծոյ սպասաւորին այնորիկ, որ էր ի հին եկեղեցւոյն, զծագումն Խաչին, քաջայօժար կամաւ երթայր ի մեծ Կուենիցն դաւառն ի Գլխոյ վանաց եկե-